

Η σκηνή των μεγάλων ονείρων

ΜÓNICA GUTIÉRREZ

ΑΠΟ ΤΗ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
ΤΟΥ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ
ΘΑΥΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΚΑΛΛΙΑ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ

1

Η κατάρα των μαγισσών

Πότε πάλι οι τρεις μαζί
Μ' αστραπόβροντο ή βροχή;

Μάκβεθ, πράξη Α, σκηνή 1

Έμεναν δυο μήνες σκάρτοι μέχρι την πρεμιέρα του *Μάκβεθ* στο Εθνικό Θέατρο της Καταλονίας, και ο κύριος Μαξ Μπόρχες, διαπρεπής σκηνοθέτης του θεάτρου, ανοιγόκλεισε τα μάτια του στο μισοσκόταδο της πρώτης σειράς της πλατείας στην αίθουσα προβών με την ελπίδα ότι δεν τον γελούσαν τα μάτια του. Αλλά αφού τα έτριψε και τα ξανάνοιξε, οι τρεις νεράιδες του δάσους Μαρμπά-ντεν συνέχιζαν να βρίσκονται εκεί πάνω και να απαγγέλλουν την πρώτη σκηνή της πρώτης πράξης.

«Πριν του ήλιου τη βουτιά» έλεγε η μία από τις όμορφες νύμφες με την κρυστάλλινη φωνή της.

«Στη ρεικιώνα στ' ανοιχτά» συνέχιζε η όμορφη φίλη της.

Ο κύριος Μπόρχες πήρε μια έκφραση που ήλπιζε ότι θα

απέδιδε καλύτερα την απογοήτευσή του –αν και θα μπορούσε να θεωρηθεί μια αρκετά καλή μίμηση πτεροδάκτυλου που φαινόταν να υποφέρει πολύ– και στράφηκε προς την Έλσα Σολέρ, τη βοηθό σκηνοθέτη, με τα σφιγμένα χείλη. Η Έλσα, που ήξερε καλά τον σκηνοθέτη της και είχε μια αρκετά σαφή ιδέα για το τι θα πρέπει να σκεφτόταν για τις τρεις μάγισσες, δεν πήρε το ρίσκο να τον κοιτάξει και κράτησε το βλέμμα της προσηλωμένο στη σκηνή.

«Τ' ωραίο είν' άσκημο, τ' άσκημο ωραίο» έκραζαν εν χορώ οι τρεις ευτυχείς Ναϊάδες.

Του Μαξ Μπόρχες σαν να του φάνηκε ότι σε κάποια από αυτές ξέφυγε ένα γελάκι όλο αναίδεια μετά την πρόταση.

«Θα τις μακιγιάρουμε» ψιθύρισε η Έλσα, χωρίς να τον κοιτάξει. «Και τα κοστούμια της Αουρόρα θα καλύψουν όλα τα υπόλοιπα. Έχεις δει τα κοστούμια; Είναι υπέροχα».

«Πού είναι οι μάγισσές μου;» ρώτησε ο σκηνοθέτης στον ίδιο τόνο. «Οι κανονικές».

«Η Μαρίσα μπήκε στον μήνα της, η Μάρτα έφυγε την περασμένη εβδομάδα, και η Μαρμπέλις, παρόλο που είναι έγκυος, είναι εδώ, παίζει την πρώτη μάγισσα».

Ο σκηνοθέτης αποφάσισε ότι προτιμούσε να μην ασχοληθεί ούτε με το γιατί στο καλό και οι τρεις ηθοποιοί ονομάζονταν Μαρ-κάτι ούτε με το γιατί δύο από αυτές εγκυμονούσαν ταυτόχρονα ούτε με το γιατί η μία είχε επωφεληθεί από αυτή την έξαρση γονιμότητας για να εξαφανιστεί μυστηριωδώς.

«Είμαι έρμαιο της τύχης» μοιρολόγησε.

«Όλα θα πάνε καλά».

«Μα πώς; Οι μάγισσες έχουν βασικό ρόλο στο δράμα, γιατί μεταφέρουν τους αιώνους... Κάτι τέτοιο τέλος πάντων. Πήγαινε να σου το εξηγήσει ο Ένζο· θα καταλάβεις πως είναι καίριας σημασίας».

Η Έλσα, που είχε υποστεί την τετράωρη και δίχως διάλειμμα διάλεξη του Ένζο Που, του δραματουργού, σε όλη την ομάδα (τεχνικούς, σκηνογράφο, φωτιστή, ενδυματολόγο, μουσικούς, παραγωγό, σκηνοθέτη και σε όλο τον θίασο) μια εβδομάδα πριν αρχίσουν οι πρόβες, σκέφτηκε ότι θα προτιμούσε να πάει ξυπόλυτη για προσκύνημα στο μνήμα του βασιλιά Ντάνκαν παρά να ξανακούσει έστω και μία λέξη για την τραγική ειρωνεία στις προφητείες των μαγισσών του *Μάκβεθ*.

Οι τρεις ηθοποιοί, που είχαν ολοκληρώσει τα λιγοστά λόγια της πρώτης σκηνής της πρώτης πράξης γύρω από ένα γιγάντιο καζάνι από κασσίτερο, κοίταξαν χαμογελώντας προς την πρώτη σειρά της πλατείας. Οι δοκιμές στα φώτα που εκτελούσε ο τεχνικός υπό τις αλλοπρόσαλλες οδηγίες του φωτιστή τις εμπόδισαν –προς στιγμήν, και ευτυχώς– να διακρίνουν την έκφραση του σκηνοθέτη τους και συνέχιζαν να περιμένουν κάποιο ξεκάθαρο σήμα επιδοκιμασίας ή διόρθωσης προτού αφήσουν να περάσει ο βασιλιάς Ντάνκαν και οι στρατιώτες του.

«Δώσ' τους μια ευκαιρία. Έχουν καλή άρθρωση στα αγγλικά».

«Όλα καλά, Μαξ;» ρώτησε η Μαρμπέλις σκιάζοντας τα μάτια με το χέρι της και κάνοντας λίγο μπροστά για να καταφέρει να ακούσει τι κουβέντιαζαν ο σκηνοθέτης και η βοηθός του.

«Φυσικά» έσπευσε να απαντήσει η Έλσα βλέποντας τον κύριο Μπόρχες να μένει ξαφνικά άφωνος. «Αύριο θα συνεχίσουμε με τις υπόλοιπες σκηνές. Σήμερα το απόγευμα παρακαλώ να περάσετε από το βεστιάριο».

Οι τρεις νεράιδες του δάσους, όμορφες και οδυνηρά νέες, χαιρέτησαν με γάργαρα γέλια κι έφυγαν γρήγορα γρήγορα από τη σκηνή. Η Έλσα νόμισε πως τις είδε να περπατούν στις μύτες, πάνω στα σανίδια, αιθέριες σαν να πετούσαν, κι ευχήθηκε μέσα της να μην είχε πάρει είδηση ο Μαξ τέτοια ντροπή.

«Εγώ ήθελα έναν Άμλετ» γκρίνιαξε ο σκηνοθέτης.

«Όλα καλά θα πάνε» τον παρηγόρησε η βοηθός του. Ο Μαξ Μπόρχες είχε γίνει διάσημος, προτού κλείσει τα τριάντα, όταν όλοι οι κριτικοί εγκωμίασαν το *Όνειρο θερινής νυκτός* στο Δημοτικό Θέατρο της Μανρέσα: ήταν μια παράσταση ευφάνταστη και συνταρακτική ταυτόχρονα. Ο Μπόρχες όχι μόνο είχε αξιοποιήσει την πλέον παραδοσιακή σαιξπηρική εκδοχή, ανατρέχοντας στις παλαιότερες διασταυρωμένες πηγές, αλλά επιπλέον τόσο η απόδοση του κειμένου όσο και η σκηνοθεσία του ήταν άψογες. Παρότι οι ηθοποιοί δεν ήταν απόλυτα επαγγελματίες, και παρά τον πολύ χαμηλό συνολικό προϋπολογισμό του έργου, ο νέος σκηνοθέτης είχε καταφέρει να εντυπωσιάσει το κοινό με την καθαρότητα και την ψυχή της παράστασής του. Και παρότι εκ των υστέρων ορισμένοι φθονεροί διαβεβαίωναν ότι ο Μπόρχες είχε καταφέρει να ξεχωρίσει εκείνο τον καιρό επειδή τύγχανε μιας τιμητικής προβολής σε διάφορα φεστιβάλ θεάτρου, οι κριτικοί εξέφρασαν την πεποίθηση ότι μετά τη συγκεκριμέ-

νη σκηνοθετική του απόπειρα οι καλύτερες παραστάσεις των έργων του βάρδου του Στράτφορντ θα είχαν την υπογραφή του ταλαντούχου Μαξ Μπόρχες.

Θα ήταν άδικο πάντως να υπονοηθεί ότι η φήμη και το κύρος του κυρίου Μπόρχες άρχισαν να μεγαλώνουν από εκείνη την παράσταση του *Ονείρου θερινής νυκτός* στη Μανρέσα. Παρότι ο νεαρός σκηνοθέτης είχε ταλέντο και την ικανότητα να υπομένει εξαντλητικά ωράρια εργασίας και σε καθημερινή βάση, οι βασικές αιτίες στις οποίες οφειλόταν η αναρρίχηση του στον θεατρικό Όλυμπο ήταν η συμπάθεια των κριτικών, η σχολαστικότητα με την οποία διάλεγε τον θίασό του και το ότι υπήρχε η καλή προαίρεση να του δίνουν δημόσιες επιχορηγήσεις – κυρίως αυτό το τελευταίο...

Πλησιάζοντας τα πενήντα και με τους κροτάφους του ήδη να έχουν αρχίσει να γκριζάρουν, οι περισσότεροι πίστευαν πως ο μελαχρινός σκηνοθέτης Μαξ Μπόρχες βρισκόταν σ' εκείνο το κρίσιμο σημείο στο οποίο κάποιος σταματά να είναι υποσχόμενος και ή καταξιώνεται οριστικά ή καταβαραθρώνεται διά παντός. Με την περιποιημένη χωρίστρα του στο πλάι, να βάζει σε τάξη τα πλούσια κοντοκουρεμένα μαλλιά του, τη μακριά λεπτή του μύτη και το λακκάκι στο πιγούνι του, τίποτα δεν ξέφευγε από τα παρατηρητικά καστανά μάτια του σκηνοθέτη. Ήταν ψηλός και σωματώδης, με μια βαθιά φωνή που ταίριαζε απόλυτα στο επιβλητικό παρουσιαστικό του. Ίσως μάλιστα επειδή ήταν εκ φύσεως σιωπηλός ή και λόγω του κύρους που απέπνεαν οι λακωνικές, σαφείς και μεστές οδηγίες του, ήταν συνηθισμένος να μην του φέρνει κανείς αντίρρηση.

Η φυσική στάση του σώματός του θύμιζε κατακεραυνωμένο ρομαντικό που βασανίζεται από κάποιον κρυφό καημό, ενώ σύμφωνα με μια φήμη που κυκλοφορούσε στον θεατρόκοσμο ήταν ανίκανος να χαμογελάσει. Κι όμως, ανεξάρτητα από τις υπερβολικές αυτές φήμες, και παρότι ο σκηνοθέτης δεν είχε την τάση να εξωτερικεύει κανένα συναίσθημα –θεωρούσε άλλωστε ότι αυτό ήταν δουλειά των ηθοποιών– πέρα από τη μυστηριώδη μελαγχολία του, η Έλσα τον είχε δει μια δυο φορές να χαμογελά. Κι αν κάποιος έμπαινε στον κόπο να ρωτήσει τη βοηθό σκηνοθέτη, σίγουρα θα του έλεγε ότι το αινιγματικό του χαμόγελο της θύμιζε τον Άτικους Φιντς του Γκρέγκορι Πεκ. Αλλά καθώς η Έλσα ήταν ντροπαλή με τους αγνώστους και δεν ήξερε πώς να περιγράψει μια τέτοια παρομοίωση χωρίς να γίνει ανυπόφορα γλυκανάλατη, θεωρούσε πως ήταν τυχερή που δεν την είχε ρωτήσει κανείς για τις εκφράσεις του προσώπου του Μαξ Μπόρχες.

Κουρασμένος από το μισοσκόταδο, ο σκηνοθέτης σηκώθηκε από την καρέκλα κι έβαλε μια φωνή προς τους προβολείς, με την ελπίδα ότι ο φωτιστής και οι τεχνικοί θα έπαιρναν την τρομάρα που τους άξιζε.

«Φως! Τώρα! Θέλω να βγω απ’ αυτή την καταραμένη αίθουσα χωρίς να σκοντάψω στα ίδια μου τα πόδια».

Κανένας από τους τεχνικούς δεν έδωσε σημεία ζωής, αλλά στη στιγμή ένα απαλό φως πλημμύρισε τη μαύρη θάλασσα των καθισμάτων του Εθνικού Θεάτρου της Καταλονίας. Παρότι η Έλσα είχε δουλέψει σε ορισμένα από τα πιο ξακουστά θέατρα της Ευρώπης, ένιωσε εντυπωσιασμένη από τη μεγαλοπρέπεια εκείνου του άδειου χώρου.

Ο Μαξ, του οποίου την κακή διάθεση δεν είχε καταφέρει να αλλάξει το φως, άφησε τα ντοσιέ του –τον βοηθούσαν πολύ οι σημειώσεις που κρατούσε κατά μήκος και κατά πλάτος σε όλα τα θεατρικά κείμενά του–, φόρεσε το παλτό του πάνω από το σακάκι με τα μπαλώματα στους αγκώνες τύπου Όξφορντ, και μούγκρισε αντί να χαιρετήσει. Με οποιαδήποτε άλλη συντροφιά, ο σκηνοθέτης θα είχε αποχωρήσει χωρίς άλλες διευκρινίσεις πέρα από το κλασικό μουγκρητό, αλλά, καθώς αυτή που αποχαιρετούσε ήταν η Έλσα και όχι κάποια άλλη παρέα, έστρεψε το κεφάλι, γλύκανε την κατσούφικη έκφρασή του και δικαιολογήθηκε με μια φράση:

«Θα πάω για φαγητό με τους δικηγόρους της παραγωγής».

Η Έλσα μπορεί να ξαφνιασθηκε που δεν την κάλεσε κι εκείνη, αλλά δεν το είπε. Ο Μαξ είχε μια κακή μέρα και, σε αυτές τις περιπτώσεις, τα πολλά λόγια ήταν φτώχεια.

Η φυγή του Μαξ Μπόρχες προκάλεσε μια μικρή αναστάτωση στα παρασκήνια. Ο Κιντίν Λόπεθ και ο Ρουβέρτ Πασκουάλ, ο φωτιστής και ο σκηνογράφος της παράστασης αντίστοιχα, τόλμησαν να κατέβουν στη σκηνή κι έπιασαν μια ευχάριστη κουβεντούλα για όλα τα ζοφερά που συνέβαιναν στα πεδία των μαχών και το θριαμβικό κόκκινο χρώμα του αίματος. Η Έλσα τούς χαιρέτησε μ' ένα νεύμα του κεφαλιού και τους άφησε στους μακάβριους κόσμους τους για να πάει να βρει την Αουρόρα Τομάς, την ενδυματολόγο.

Η Αουρόρα δεν ήταν στο βασιλείο της, ένα τεράστιο καμαρίνι που είχε σιγά σιγά γεμίσει με τα υπέροχα κοστού-

μία που θα φορούσαν οι ηθοποιοί. Σχεδιασμένα και ραμμένα από τα ταλαντούχα χέρια της ενδυματολόγου, αποτελούσε το καθένα τη ζωντανή ενσάρκωση ενός χαρακτήρα της παράστασης.

Η Έλσα ξεκρέμασε ένα από τα φορέματα που προοριζόταν για τη λαίδη Μάκβεθ στη δεύτερη πράξη, το κράτησε μπροστά της και κοιτάχτηκε στον καθρέφτη. Η κατάλευκη επιδερμίδα της, χαρακτηριστικό κάθε κοκκινομάλλας, ερχόταν σε αντίθεση με το κόκκινο ρουμπινί του φορέματος, που ήταν διάστικτο από πέρλες. Τα όμορφα γκρίζα μάτια της βοηθού σκηνοθέτη έλαμψαν σαν τα φώτα της ράμπας.

Έφυγε από το καμαρίνι της ενδυματολόγου και χτύπησε την πόρτα στο καμαρίνι του βασιλιά Ντάνκαν. Ο Ραμόν Σολσονές, ο βετεράνος ηθοποιός που θα ενσάρκωνε τον δύσμοιρο Σκοτσέζο μονάρχη, δεν ήταν εκεί. Η Έλσα σκέφτηκε ότι θα μπορούσε να τον βρει στο καμαρίνι του ίδιου του Μάκβεθ, αλλά όταν μπήκε εκεί, χτυπώντας προηγουμένως δυνατά την πόρτα με την επιγραφή «Πιέρε Ρικάρτ», τα πάντα ήταν βυθισμένα στο σκοτάδι. Το δωμάτιο μύριζε κρασί ρωμαϊκής ταβέρνας της εποχής των λεγεωνάριων, ταγκό τυρί των Πυρηναίων και βρόμικες κάλτσες. Φωτίζοντας τον χώρο με το κινητό της, η κοπέλα είδε τον ηθοποιό, που αργότερα το βράδυ θα φορούσε το κοστούμι του Μάκβεθ, να κοιμάται πάνω σ' ένα ντιβάνι όπου ήταν ριγμένη μισή ντουζίνα σκοτσέζικα κιλτ. Τα μαλλιά του ήταν βρόμικα και λιγδερά, είχε να ξυριστεί καμιά βδομάδα, και ροχάλιζε σαν να είχε προηγηθεί γερό μεθύσι.

Αποκαρδιωμένη από την άκαρπη αναζήτηση των συντελεστών της παράστασης, προκειμένου να κουβεντιάσει για τη βραδινή πρόβα, η Έλσα αποφάσισε να πάει στο σπίτι της για φαγητό. Πέρασε από τα γραφεία για να πάρει τα πράγματά της και βγήκε από το θέατρο από μια πλαϊνή πόρτα της διοίκησης. Έβρεχε καταρρακτωδώς.

Οι καλύτερες ιστορίες αρχίζουν αφού πέσει η αυλαία

Ο Μαξ Μπόρχες, θεατρικός σκηνοθέτης στη Βαρκελώνη, διευθύνει έναν μικρό, εκκεντρικό θίασο. Την ημέρα της πρεμιέρας του *Μάκβεθ*, ο Μαξ βρίσκεται στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Όλα φαίνεται να πηγαίνουν στραβά, ενώ κανονικά αυτή θα έπρεπε να είναι η μέρα του θριάμβου του: οι μάγισσες παραίναι όμορφες, το στέμμα του βασιλιά έχει σπάσει, και ο Μάκβεθ αναδίδει μια ύποπτη μυρωδιά ούισκι. Όπως όμως του θυμίζει συχνά η πανέξυπνη βοηθός του, η Έλσα Σολέρ, η παράσταση πρέπει πάντα να συνεχίζεται...

Μετά την επιτυχία του *Βιβλιοπωλείου των μικρών θαυμάτων*, η Μόνικα Gutierrez επιστρέφει με ένα μυθιστόρημα γεμάτο μαγεία και αγάπη για τον κόσμο του θεάτρου.

ISBN: 978-618-03-3412-8

9 786180 334128

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83412

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book